

Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2009/4

Az átrium

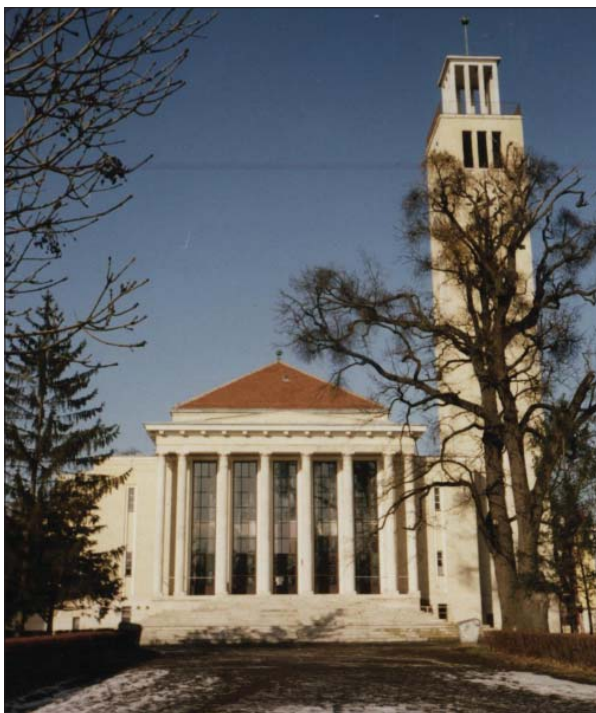
„Szivárványívet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

Épüljünk és építsünk!

„Ti rosszat terveztetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt, hogy úgy cselekedjék, ahogyan az ma van, és sok nép életét megtartsa.” (1Mózes 50,20)

1. A közelmúlt

Debrecenben a reformáció korától évszázadokig egy egyházközségi szerve-

zetben élt a reformátusság. A lakosság gyarapodásával újabb templomokat építettek a folyamatosan kialakított egyházrészek számára. Az Egyetemi templom alapkövét 1939. április 27-én tették le, és 1942-ben szentelték fel az épületet. A Debreceni Egyházmegye a város belterületén 12 jogilag is önálló egyházközséggé szervezte 1949-től a korábbi egyházrészeket, meghatározva azok szolgálati területét, épületeit, lelkészeit. Így lett az Egyetemi templom

jogilag a Debrecen Nagyerdei-Egyetemi Református Egyházközség tulajdona. A templom kettős funkciót töltött be, egyrészt az egyetemi ifjúságot szolgálta, hiszen akkor még a Hittudományi kar az Egyetem szerves része volt, másrészt a városrész gyülekezetének volt az otthona. 1949-ben azonban az államosítások, majd a diktatúra ideológiai hatása miatt egyre nehezebb volt a hitélet gyakorlása.

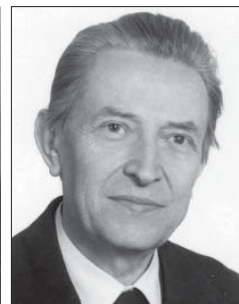
A 70-es évek elején, a diktatúra erős politikai nyomására az Egyetemi templom adásvételi vagy csereszerződés nélkül állami kézre került. Az eljárás ellen tiltakozó gyülekezet lelkészét, Éliás Józsefet az akkori hatalom kényszernyugdíjaztatta. Utódjára, dr. Kormos Lászlóra várt az a nem könnyű feladat, hogy az 1975. október 31-én felszentelt Bolyai utcai templomban – melynek alapterülete csak 25%-a az Egyetemi templomnak – kialakítsa a gyülekezet új életrendjét.

A fokozatosan gyarapodó Nagyerdei Gyülekezet 1980-ban orgonát, majd 1985-ben gyülekezeti termet épített.

Éliás József

Dr. Kormos László

A rendszerváltás után

1990 pünkösdjén kezdtem meg nagyerdei lelkészi szolgálatomat lelkésztársammal, Püskiné Szécsi Judittal. Kettős feladat állt előttünk, egyrészt a gyülekezet építése, másrészt az Egyetemi templom tulajdoni helyzetének rendezése. Fontos szempont volt az is, hogy az Egyetemi templomért folytatott, várhatóan hosszú küzdelem ne zavarja meg a gyülekezet életét.

Gyülekezetünk 1991-ben visszaigényelte az Egyetemi templomot. Igényünket a Tiszántúli Református Egyházkerület Tanácsa nyilatkozatával támogatta. Ügyünket dr. Molnár Pál jogtanácsos képviselte.

A Minisztérium előbb elismerte, majd elutasította igényünket. Hatévi peres eljárás után a Legfelső Bíróság kimondta, hogy az Egyetemi templom ügye nem oldható meg a „volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezésére” született törvény alapján. Ezek után kezdeményezhettük az ügy politikai síkon való rendezését, tudva, hogy a hasonló módon állami tulajdonba került egykori Református Főgimnázium épületét is csak rendkívüli kormányhatározattal lehetett megoldani. Újra kértük a Zsinat elnökének, immár Dr. Bölcskei Gusztáv püspök úrnak a segítségét, és így a polgári kormány 2001-ben visszaadta az Egyetemi templomot a Magyarországi Református Egyháznak. Zsinatunk 2003-ban átruházta a tulajdonjogot a Tiszántúli Református Egyházkerületre.

Az Egyetemi könyvtár – az 1991-es javaslatunkkal összhangban – új épülettel gazdagodott, és így 2006-ra át tudták költöztetni a templomból a folyóirat-tárukat. Az ott maradt számítógézpontot pedig átvette a közegeház.

A Tiszántúli Református Egyházkerülettel egyetértésben meg kellett határoznunk az Egyetemi templom és a Bolyai utcai épület jövőbeni tulajdoni helyzetét és egyházi funkcióját.

Presbitériumunk a tervek készítésekor abból indult ki, hogy gyülekezetünk az Egyetemi templomnak csak egy részére tarthat jogos igényt, de a felújítását és fenntartását is csak részben tudná fedezni. Több, itt most nem részletezhető verzió meggondolása után az Egyházkerület vezetése abban az irányban volt fogadóképes, hogy az Egyetemi templom maradjon egyház-kerületi tulajdonban és használatban, mi pedig a jelenlegi helyünkön maradunk, és méltányos támogatást kapunk a több lépcsőben elvégzendő bővítésre. Presbitériumunk kinyilvánította, hogy csak olyan megoldást támogat, amely garantálja az Egyetemi templom további hitéleti használatát. A Bolyai utcai fejlesztésekre adandó támogatás mértékét Presbitériumunk az Egyetemi templom értékének 25%-ában tartotta méltányosnak. Egyházkerületünk jelenleg nem tudott olyan mértékű támogatást adni épületeink bővítésére, amilyen a terveinkben szerepelt. Ezért a bővítést csak fokozatosan, hosszabb időre elhúzva tudjuk megvalósítani.

Gyülekezetünk gyarapodása

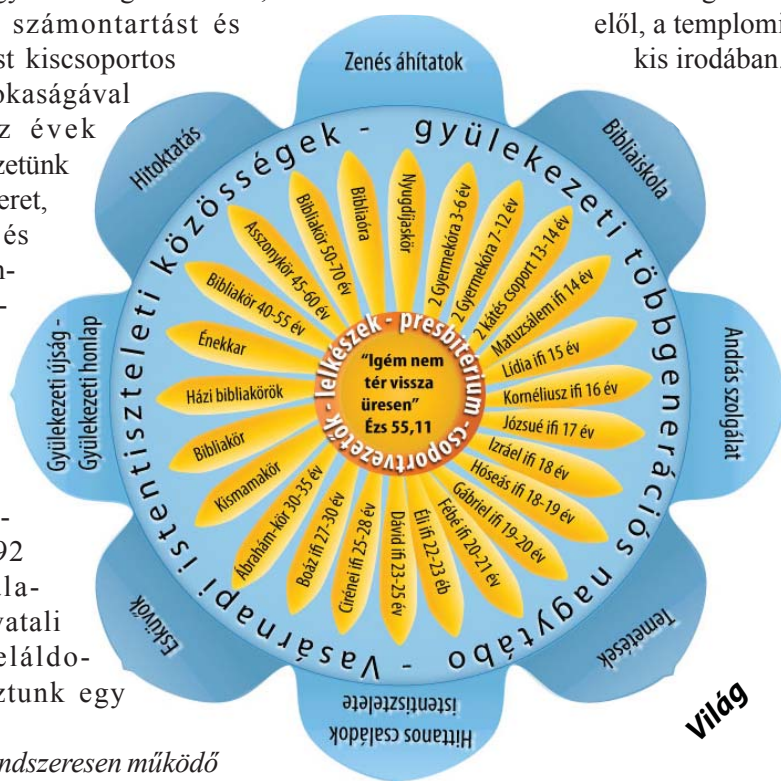
A rendszerváltás idején gyülekezetünkben kb. 200–220 főre növekedett a vasárnapi, akkor még egyetlen délelőtti istentiszteleten résztvevők száma. A zenés áhítaton kívül 6 kiscsoportos foglalkozás (bibliaóra, konfirmációi csoport, ifjúsági kör, hittan és két vasárnapi gyermekóra) volt. Bolyai utcai épületeink akkor még ezt az igényt kényelmesen ki tudták szolgálni. A következő évek folyamán megduplázódó vasárnapi gyülekezet elhelyezésére alkalmas 70 ülőhelyes új karzat megépítése átmeneti segítséget jelentett 1995-ben. A további növekedés miatt, 1998 óta vasárnap délelőttönként, kényszerűségből, de örömmel, két lényegileg egyforma istentiszteletet tartunk.

A gyülekezet csak akkor gyarapodhat létszámban, és úgy tud megizmosodni, ha a személyes számontartást és hitbeli elmélyülést kiscsoportos foglalkozások sokaságával biztosítjuk. Az évek folyamán gyülekezetünk erősítésére, az ismeret, hitbeli, életkori és élethelyzeti különbségek figyelembe vételével fokozatosan kiépítettük a kiscsoportos foglalkozások rendszerét. A helyszűke enyhítésére már 1992 táján belső átalakítással és a hivatali vendégszoba feláldozásával létrehoztunk egy kistermet.

Napjainkban 27 rendszeresen működő

kiscsoportunk van: 4 gyermekcsoportunk, 2 konfirmációs és 12 ifjúsági csoport, az egyszerre két terem és megfelelő vizesblokkot igénylő kismamakör, 6 bibliakör felnőtteknek, Bibliaiskola, imaóra, kamarakórus, és akkor még nem beszéltünk a presbiteri, különböző bizottsági, szerkesztőségi és egyéb alkalmi csoportos megbeszélések helyigényeiről. (Néhány bibliakörünknek családi otthonok adnak helyet, a 26 iskolai hittancsoport óráit pedig az önkormányzati iskolákban tartjuk.) A helyzetet nehezíti, hogy a kiscsoportok nagy része lehetőleg hétfőn, nagyjából hasonló időpontban, késő délután vagy este szeretné tartani alkalmait, mert akkor tudnak a legtöbben eljönni.

1990-ben a lelkészi hivatal még elfért elől, a templomi kis irodában.

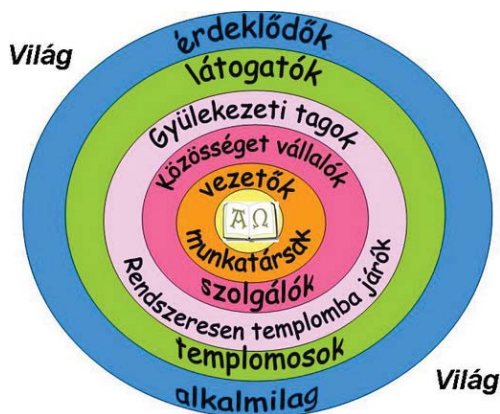

Gyülekezetünk gyarapodása

Majd, mivel lelkészházaspárt választott a gyülekezet, a felszabadult egykori segédlelkészi lakásba került az iroda. Hamarosan ez – az előzőnél kétszer nagyobb – hivatali szoba is gyakran kevésnek bizonyult a feladatok végzéséhez. Nem volt nyugodt hely a keresztelés, házasságkötés, temetés vagy más lelki kérdésekben szükséges bizalmas, zavartalan beszélgetésekre. Egyetlen helyiségben nem lehetett mindezeket, illetve a napi hivatali ügyeket (telefon, számítógép, fénymásoló zajában), egymás zavarása nélkül végezni. A helyszűke miatt a munkatársak számára is nehéz volt zavartalan nyugalmat, csendet biztosítani az igehirdetési szolgálatokra való felkészüléshez.

Nem véletlen, hogy már legalább 7-8 éve sokunkat foglalkoztatott szűkös épületeink valamilyen bővítésének igénye, de amíg az Egyetemi templom ügye nyitva volt, addig nem lehetett reálisan tervezni, és felelősen komoly épületbővítési beruházásra, áldozathozatalra hívni gyülekezetünk közösségét. 2007 őszén ez a hosszú bizonytalansági szakasz lezárult, és akkor eljött a felelős, komoly, távlatokra is figyelő tervezés, cselekvés és áldozathozatal ideje.

Amikor még csak egy istentisztelet volt

Missziós jövőképünk

Az évek folyamán Missziói Bizottságunkban, az egész Presbitériummal egyetértésben, gyülekezetünk életét több vonatkozásban is vizsgáltuk már, és a következő missziói látás erősödött meg bennünk: – Gyülekezetünk egészséges életéhez, lelki és létszámbeli gyarapodásához folytatnunk kell az eddigi gyakorlatunkat, vagyis, hogy a vasárnap délelőtti istentisztelet egész gyülekezetet átfogó alkalmára és a hétközi kiscsoportok egymást kiegészítő, segítő, arányos rendszerére ezután is nagy szükségünk van.

– Gyarapítanunk kell a hitéletbe, gyülekezetbe való bekapcsolódást egyfajta „előszobaként” segítő, már eddig is működő, a Családi istentisztelethez, Bibliaiskolához, András-szolgálathoz hasonló alkalmakat.

– Tovább kell erősíteni a személyes számomtartást, az egyéni életet és hitbeli helyzeteket jobban szolgáló és a közös imádságokra is lehetőséget adó kiscsoportokat.

Missziós jövőképünk

- Újabb kiscsoportokat is folyamatosan kell indítanunk, nem csak az ifiseknek.
- Új típusú alkalmakat kell teremtenünk a kiscsoportok és a generációk kötetlenebb találkozásaira is.
- Ahhoz, hogy többeket tudjunk vonzani, a vasárnap délelőtti egyik istentiszteletet időnként speciálisan alkalmassá kell tenni az érdeklődők megszólítására is, mint pl. az András-szolgálat.
- Ugyanakkor fokozatosan biztosítanunk kell azt is, hogy a nagyobb alkalmakra az eddigénél többen is beférjenek egyszerre templomunkba, hogy így olykor újra megélhessük félezer ember találkozásának, összehoztatásának nagyszerű élményét is.
- Missziós célunk az emberek megtérése, megszentelődése és szolgálatba állásának segítése.
- Az építkezés ezeknek egyik fontos segítő eleme kell legyen.

Milyen infrastrukturális fejlesztés tudja ezt a sokféle, egymástól nagyon eltérő, összetett missziós igényt kiszolgálni?

Először sok elemzéssel, gondolkozással, tervezéssel, erőráfordítással 2008 elejére kiformalódott a Bolyai utcai épületeink távlati fejlesztésének előkészítő tervdokumentációja. Presbitériumunkban is átgondoltuk és jóváhagytuk ezt a 10–15 évre szóló nagyívű fejlesztési elképzelést. Azért kellett erre sok erőt fordítanunk, mert csak az időben elvégzett távlatos missziói gondolkozás és építészeti tervezés védhet meg bennünket attól az egyébként jó szándékú hibától, hogy rövidlátó módon olyan beruházást végzünk, amely néhány év múlva akadálya lenne a misszionárius és a további célszerű, gazdaságos bővítéseknek.

Emeletráépítéssel még tovább bővíthető

A bővítés 10-15 évre szóló

terve

A bővítési kerettervünk öt kisebb egységből áll össze, melyek megvalósítási sorrendjét az első ütem megépítése után a szükségletnek megfelelően határozhatjuk majd meg. Fontos célként tűztük ki, hogy az épületegyüttes lehetőleg többfunkciós, illetve az éppen aktuális igényeknek megfelelően variálható legyen. A tervezésben figyeltünk arra is, hogy az évek során elkészülő újabb egységek szervesen kapcsolódhassanak a már meglévő épületünkhöz, ennek csupán minimális átalakításával.

– Az öt ütemből az első, melyet – Istennek hála – 2008-ban elvégezhattünk: a templom és a parókia összeépítése, középen egy térszervező átriummal és az abból nyíló helyiségekkel.

– Ezután egyik következő ütemként elképzelhető a templomban az orgona áthelyezése a szószék köré, és így az orgona jelenlegi karzatán még kb. 50 ülőhelyet lehetne kialakítani, az épület külső megbontása nélkül.

– Emeletráépítés esetén a jelenlegi szolgálati lakás felszabaduló összes helyisége gyülekezeti, közösségi funkciót kaphatna.

A bővítés 10-15 évre szóló

terve

Így megvalósítható lenne az átrium további bővítése. De az is elképzelhető, hogy először csak a lakás egyik felével bővülne a gyülekezeti terület, a lakás másik fele pedig segédlelkész garzonként funkcionálna még egy ideig.

Később pedig az egykori segédlelkészi lakás fölé – mely 1990 és 2008 között iroda, gyülekezeti vizesblokk és konyha volt – visszaállítható lenne egy második szolgálati lakás. Ez a lakás egy minigarzonból és egy kétszobás lakásból állna, hogy igény szerint ezek külön is használhatóak legyenek.

– Végül, utolsó lépésként, lehetséges templomunknak a DAB Székház felé való kibővítése, úgy, hogy a szószékkel szemben lévő karzat kétszer akkora lenne. Akkor a templomban – az átriummal együtt – kb. 650-700 ülőhely lehetne. Így 10-15 év alatt eljuthatnánk egy jól használható, tágas gyülekezeti komplexumhoz. – Ha pedig mindez kevésnek bizonyulna, akkor majd újabb gyülekezet szervezését kell célul kitűzni.

Ide épült az új rész

A bővítés első üteme (2008)

Az első ütemben megépítettük azt, amivel egyszerre tudtunk a kiscsoportos-irodai-templomi helyszűkén is enyhíteni. Ez a következő elemekből áll:

– A templom és a korábbi gyülekezeti ház közé megépítettünk egy 170 m²-es földszinti egységet, valamint a 40 m²-es alagsort a kazánház-raktár és szabadidős terem számára.

– Az összeépítés középső része egy 90 m²-es, tető-megvilágítású átrium. Ennek „kerengőjéből” a Bolyai utca felől a templom, a Mikszáth utca felől az új iroda, lelkészi szoba és hitoktatói szoba, a DAB Székház felől pedig egy új terem nyílik.

– Az átrium – három ajtó segítségével – összenyitható az orgona alatti kisteremmel, és így a templommal is. A közvetlen kapcsolat révén az orgona alatti terem az eddigieknél jobban használható lesz kiscsoportos alkalmakra is. A templom 450 ülőhelyét 100 székkal gyarapíthatjuk az átriumban, ahol kihangosítás és kivetítés is működik.

– A régi vizesblokk és iroda tömbjét átalakítottuk. Itt fut az átriumot a régi gyülekezeti termekkel összekötő folyosó, melyből az új vizesblokk, egy tágasabb gyülekezeti konyha és egy vendégszobaként is használható kisterem nyílik.

– Az átriumból lehet lemenni az alagsorban lévő raktárhoz és szabadidős teremhez. Itt lehet majd a megépítendő emeleti szárnyra vezető egyik lépcső is.

– Elkészült egyúttal a templom és a gyülekezeti ház törvény szerint kötelező akadálymentesítése, valamint a mozgáskorlátozottak mellékhelyisége is.

– Az átrium (és a hozzányitható új terem, valamint orgona alatti terem) most már a gyülekezeti élet legfontosabb közösségi

A bővítés első üteme (2008)

tere, hiszen istentiszteletek és egyéb alkal-
mak előtt és után, télen-nyáron alkalmas
a kötetlen beszélgetésekre. Itt lehet egyéb
alkalmi rendezvényeket is tartanunk.

– A távlatos tervünk szerint ez az átrium,
a szolgálati lakás majdani emeletre helye-
zésével, jelentősen tovább bővíthető a régi
nagyteremig, és akkor majd egyéb nagy
rendezvényeknek is helyet tudunk bizto-
sítani. A könnyebb tájékozódás segítésére
a helyiségeket megszámoztuk.

**A bővítés első ütemének haszna röviden
az, hogy:**

- az átrium – mint egy nagy előszoba – a
gyülekezethez való közeledést és a közös-
ségépítést hatékonyan tudja segíteni,
- az így kialakuló épületegyüttes funkci-
onális értelemben sokkal többféle módon
hasznosítható,
- az irodai, hivatali, lelkigondozói fe-
ladatok végzéséhez nyugalmas, önálló
helyeket tudunk biztosítani,
- a kiscsoportos foglalkozások számára
közel 100%-os bővülést tudtunk elérni,
- a templomi férőhelyek számának nö-
veléséhez jelent segítséget az átriumban
szükség szerint elhelyezhető 100 szék,
- az infrastruktúránk így már kezd köze-
líteni a XXI. századi személyes és közös-
ségi **hitélet** igényeihez.

„Az első kapavágás”

Az alagsor

A Mikszáth utca felől

A DAB székház felől

Az átrium festése

Miért éppen átrium?

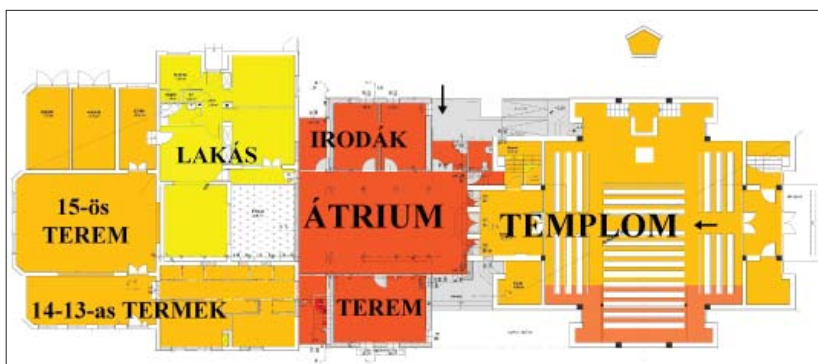
A Római Birodalomban sokáig üldözött, aztán a IV. sz. elején megtűrtté, majd fokozatosan kiváltságossá, az V. sz. elejére pedig egyeduralkodóvá tett keresztyénség egy ideig még érzékelte és gyakorolta miszsiós küldetését a nem keresztyén tömegek irányába. A hit útján való elindulást, a gyülekezetbe való bekapcsolódás fokoza-

A későbbi századokban, az államilag kötelezővé tett keresztség miatt a keresztyénség ugyan mennyiségileg szaporodott, de minőségileg nem biztos, hogy ugyanúgy gyarapodott is. A középkori hivatalos államegyházban elhalványult az evangélium szerinti missziói tudat, ezért az átrium és az előcsarnok, mint már feleslegesnek

vélt helyiségek, csak egy kicsiny szél-fogóvá zsugorodtak templomaikban. Sokan még napjainkban is ilyen csonka templomképpen gondolkoznak, vagyis úgy, hogy inkább funkcionálisan kevésbé hasznos tornya,

tos segítését az ócegyház még komolyan vette, és ekkor még ennek a miszsiói látásnak és gyakorlatnak megfelelő épületeket épített. A

templomokba ekkor először egy átriumnak nevezett, tágas, oszlopcsarnokos részen, mely az érdeklődők, keresztkedők helye volt, majd egy előcsarnokon (narthex) át lehetett bemenni. Elgondolkasztó, hogy ezekben az évszázadokban tornya nem, de a missziót különösen segítő átriuma volt a templomoknak. A lelki fejlődés fokozatait még épületük szerkezetével is segítették.

mint átriuma legyen a gyülekezet épületének. Gyülekezetünk missziós koncepciója és gyakorlata szerint lelki és fizikai értelemben is szükséges ez az „előszoba” funkció, ezért alakítottuk ki ezt a központi teret, és nevezzük átriumnak. Azon fáradozunk, hogy így sokan eljussanak Krisztushoz, és fokozatosan bekapcsolódjanak népe Nagyerdei gyülekezetébe.

A tervezés és az építkezés

Missziói látásunknak és a másfél évtizedes gyakorlat alatt kialakult gyülekezeti életünknek megfelelő bővítési tervek elkészítése – a már meglévő épületek figyelembe vételével – nem volt könnyű feladat. Megkerestük templomunk egykori tervezőjét, Kálmán Ernő építészt, aki fiatal munkatársával, Novák Róberttel és a templom egykori gépészeti tervezőjével, Szabó Béla mérnök úrral vállalta a missziói látásunk szerinti tervezést.

Először elkészítettük a hosszú távú bővítés kerettervét. Az általunk megfogalmazott missziói koncepciónak megfelelő, ehhez a meglévő épületeinket közösségépítő térrel összekötő bővítés megtervezése sok közös gondolkozást kívánt a tervezők és egyházközségünk elnöksége részéről. A „templomban és házanként” (Csel 2,46), vagyis a vasárnapi nagy gyülekezet és különböző kiscsoportok sokaságában zajló gyülekezeti élet számára is alkalmas épület kialakítása távlatos és elkötelezett gondolkozást igényelt mindenkitől.

Több építészeti lehetőség megvizsgálása után, és az általunk megfogalmazott teológiai, missziói, funkcionális igényeink, elképzeléseink részletes egyeztetésének hosszú folyamata végén fogadta el Presbitériumunk a végleges kerettervet.

A kivitelezést meghívásos pályázat útján a legkedvezőbb ajánlatot tevő, Sándor László által vezetett Épkerservice Zrt. nyerte el. A kivitelezési szerződést 2008. február 26-án írtuk alá. A 2008. március 3-án elkezdett munkálatokat Barna László mérnök vezette. A víz-gáz-fűtés szerelést Pusztai Mihály csapata végezte, az elektromos munkákat pedig Kreiter Béla szervezte. A gipszkarton falak beépítését, festési, belső és külső

burkolási, parkettázási és egyéb munkákat különböző alvállalkozók, beszállítók végezték. A riasztórendszert Hadházy Antalék építették át. Az építkezés műszaki ellenőre Németh Gyula volt.

Az új épületrész megépítésével párhuzamosan kellett megszerveznünk a gyülekezeti élet lehetőleg zavartalan folytatását. Az új rész öt hónap alatt elkészült, a részleges műszaki átadás 2008. augusztus 4-én volt, miközben már az irodát átköltöztettük az új épületbe. Augusztus 8-án elkezdődött a régi iroda és gyülekezeti vizesblokk teljes belső átalakítása, mely november első felére el is készült. 2009 tavaszán elkészült a szolgálati lakás hőszigeteléssel kiegészített tetőfelújítása, valamint a konyha korszerűsítése.

Köszönet a vállalkozónak és minden munkatársának, hogy a munkákat tisztességesen, jó minőségben, határidőn belül, az egész gyülekezet szeme láttára és meglelégedésére végezték el.

Az építkezés anyagi forrásai

A bővítésnek ez az első üteme a berendezésekkel, valamint a szolgálati lakás fűtésrekonstrukciójával és tetőfelújításával együtt több mint 62 millió forintba került.

Az Egyetemi templom átadásával kapcsolatosan a közegyház – különböző forrásaiból – 24 millió forintot adott ehhez a bővítési ütemhez.

A beruházás költségeinek 60%-át gyülekezetünk fedezte egy ingatlan eladásából, megtakarításból és tagjaink 14 millió forintnyi adakozásából. Az adakozás folyamatos volt, a néhány ezer forinttól a több százezer forintos adományokig széles az egyéni hálaáldozatok összege. De gyülekezetünk csoportjai közösen is adakoztak, például az ifisek vagy a nyugdíjasok.

Gyülekezeti tagjaink önkéntes munkával és természetbeni adománnyal is segítették az építkezést.

Az iroda, lelkészi szoba, hitoktatói szoba, a gyülekezeti konyha és a szolgálati lakás konyhája berendezésének anyagköltségét kellett csupán fizetnünk, mert a kivitelezés nagy részét egyik gyülekezeti tagunk önkéntes munkával végezte el.

Az orgona alatti terem székeinek kárpitozását egy másik többgenerációs család biztosította.

Az átriumba adományként kaptuk a székeket és asztalokat gyülekezetünk egyik családjától.

Az átrium virágait is adományként kaptuk.

Önkéntesek segítettek a festésben, telefonközpont szerelésében, a különböző javítási munkákban, sok takarításban, pakolásban, kertészkedésben.

14-es terem

15-ös terem

6-os terem

Hitoktatói szoba

Legyen Istennek dicsőség!

Néhány évtizede némelyek gonoszt gondoltak az egyház, benne a Nagyerdei Gyülekezet ellen, de a romboló szándékokat Isten jóra, gyarapodásra gondolta fordítani. Mindezt a tapasztalatot a most épült új épület helyén állt egykori mogyorófa törzséből készült, az átriumban elhelyezett faragáson megörökítettük. Legyen ez a hitvallás emlékeztető az Isten hatalmáról a magunk és utódaink számára!

Legyen Istennek dicsőség azért, hogy:

- a rendszerváltás után újraindult egyetemi missziót egy évtizedig gyülekezetünk azzal segíthette, hogy fűtött helyet adott az egyetemi istentiszteleteknek;
- az Egyetem sok évtizedes igénye, hogy új könyvtárárpületet kapjon, minden korábbi ellenkezés ellenére megvalósult;
- az Egyetemi templom újra református, egyházi célokat szolgálhat;
- az Egyetemi templom visszaigénylésekor, 1991-ben megfogalmazott javaslataink másfél évtized alatt, reményeinken felül is megvalósulhattak;
- mindezekon felül különösen azért, hogy megnövekedett gyülekezetünk számára még a Bolyai utcai épületeinket is bővíthettük;
- gyülekezetünk egyetértésben és jó békességben vihette végig ezt a másfél évtizedet;
- és legyen dicsőség Istennek azért, hogy a vasárnapi létszámában megduplázódott, és sok kiscsoportjában megerősödött gyülekezetünk számára a további növekedéshez most újra alkalmasabb és tágasabb épülete lehet.

Soli Deo Gloria!

13-as szoba

A jövő

- Az Egyetemi templom alapító okiratának őseink által hitelesített másolatát, mint egykori tulajdonos, küzdelmes évtizedeket túlélve, 70 évig a Nagyerdei Református Egyházközség őrizte.
- A 2009. április 26-i hálaadó ünnepségünkön, az egyetemi misszió és a Nagyerdei Gyülekezet önállóvá válásának fontos állomásaként, az Egyetemi templom alapító okiratának másolatát átadjuk Egyházkerületünk vezetőjének, Dr. Bölcskei Gusztáv püspök úrnak és Püski Dániel egyetemi lelkésznek.
- Urunk áldását kérjük az Egyetemi templom megújulására és az abban folyó mindenfajta református missziói szolgálatra.
- Bízunk abban, hogy majd bővítési terveink további részeit is az Egyházkerület és gyülekezetünk mostanihoz hasonló összefogásával valósíthatjuk meg.
- Sokáig dicsőíttessék még a szépen kibővített nagyerdei épületünkben szavainkkal és cselekedeteinkkel a történelem Ura!
- Engedjük, hogy vezethessen bennünket a misszió mai áldásos útjain az Úr!
- Legyünk engedelmesek az igei, missziói látásnak, hogy sokan megtérjenek, üdvözüljenek és így nemzetünk javára is éljenek!

*A Presbitérium nevében,
Püski Lajos lelkész*

„Nem azé, aki akarja!”

Mintegy negyven évvel ezelőtt nehéz idők jártak az akkor még *Egyetemi*-nek és nem *Nagyerdei*-nek nevezett templom körül élő gyülekezetre. Temploma és önálló léte is veszélyben forgott. A Szivárvány Szerkesztőségének kérésére első ízben vettem papírra, hogyan éltem át azokat az időket a gyülekezet tagjaként. A írásban a címválasztásra is fény fog derülni.

1966-ban költöztünk feleségemmel és akkor már két gyermekünkkel a szüleim kis, csapókerti házában eltöltött évek után első önálló otthonunkba, a Nagyerdei körútra. A Csapókertben az átköltözés után is presbiter maradtam. Néhány hónappal az Egyetemi Gyülekezetbe való bekapcsolódásom után a lelkipásztor kérésére presbiterként is gyülekezetet változtattam.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem vezetését egyre jobban zavarta az épület közvetlen szomszédságában álló templom, melyet az 1940-es évek elején építettek, hogy szimbolikusan is jelezze: A Debreceni Egyetem a Református Kollégiumot mint felsőoktatási intézményt tekinti elődjének. Ez a tény ma már nem okoz feszültséget a két intézmény között.

Az 1970-es évek elején öltött komolyabb formát a presbiterek közt az a szóbeszéd, hogy gyülekezetünket a Nagytemplomhoz akarják csatolni. Komolyan kellett venni a hírt azért is, mert 1971-ben már az Ispotályi Gyülekezetet a Kistemplomhoz csatolták. A Nagyállomás közelében lévő templomuk az 1944-es szőnyegbombázásban a pályaudvarral együtt semmisült meg. A reformáció korában alapított, névadó Ispotály intézmény épületében istentisztelet tartására továbbra is volt lehetőség. Templom nélkül is

élt tovább a reménykedő gyülekezet. Templom helyett azonban beolvasztás lett az osztályrészük.

Számunkra, az Egyetemi Templom akkori presbiterei számára leginkább az okozott megrázkódtatást, hogy a Nagytemplomhoz való csatolás hivatalossá vált indoklása szerint: önállóan életképtelen a gyülekezet. Minden presbiter tudta, hogy ez nem így van. A templom látogatottsága semmivel sem maradt el a nagyobb debreceni gyülekezetek átlagától. A presbitérium és Éliás József lelkipásztor együtt állt ellen a beolvasztási kísérletnek, ennek a jegyzőkönyvben is több ízben kifejezést adva. Egyetlen megoldásként új templom építését tudtuk elképzelni, ha a meglévőből ki kell költöznünk. A jelenlegi templom építési tervébe a templomtorony is csak tiltakozásunk következtében került bele.

Most, amikor e sorokat írom, megbékélve és imádságos szívvel tudok visszatekinteni a történetekre. Az „Egyetemi Templom” visszakerült a Református Egyház tulajdonába. Nyilvánvaló számomra, hogy az állami és egyházi diktatúra idején is érvényes maradt Pál apostolnak a Róma 9,16-ban olvasható megállapítása:

„Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.”

Az ellenállás jogán mi akkor csak azt követtük, amit a könyörülő Isten világossá tett számunkra.

Dr. Nagy Mihály

Az építész szemével

Az 1974. évben tervezett Bolyai utcai református templom számomra küldetést, egyházi szolgálatot jelentett és jelent a mai napig is.

A templom formai kialakítását a tervezés időszakában meghatározta részben a mezőgazdasági, családi házas zöldövezet, részben pedig az iparilag gyártott lakóházak várható beépítése.

Az akkori társadalmi viszonyokat és helyzeteket ismerve, a templom megvalósítása „kiengesztelődést” is jelentett. Fő szempontnak tekintettem, hogy olyan templombelső tér valósuljon meg, mely az ígét hirdető lelkész és a gyülekezet közvetlen kapcsolatát fejezi ki (alacsony szószék, körbeülés helyzete).

Hála Istennek, a templom egyre inkább szűknek bizonyult, ezért 1995-ben új karzattal bővült.

Püski Lajos lelkész úr igen aktív munkálkodásának köszönhetően, 2008-ban közösen alakítottuk ki az új építkezési programot, és Novák Róbert építésztervező kollégámmal megterveztük a bővítést.

Úgy érzem, ma már mindenki látja és tapasztalja, hogy milyen nagy jelentősége van annak, hogy a templom több funkcióval bővült.

A felülvilágítással ellátott átrium kedvezően kapcsolódik a templom belső teréhez, és rugalmasan funkcionál további oktatási, családi rendezvények kiszolgálására.

Hálát adok Istennek, hogy több más templom megvalósítása mellett – 1974-től a nagyerdei templom tervezésével és építésével, 34 évvel később pedig bővítésével is részt vehettem a gyülekezet és egyházunk szolgálatában.

*Kálmán Ernő
építész, vezető tervező*

Lelkészi szoba

Konyha

Gyülekezeti tagjaink is segítettek

Remélni és reménységet sugározni

A megújulás, gyarapodás, bővülés mindig örömmel és reménységgel tölti el az embert. Különösen is szívet melengető érzés, ha egy gyülekezet életében látjuk mindezt, mert olyan jó, hogy a leépülések és leépítések idején mi nemcsak zsugorodást, de épülést láthatunk. Mert mi másról tanúskodna ez, mint a jövőbe, a jövőt számunkra elkészítő és megőrző, gondviselő Istenbe vetett hitről!

Magam is tudom azonban, ahogyan mindannyian, akik itt és most élünk, a világnak ebben a szegletében, hogy ez a jövő sok gondot, súlyos anyagi nehézségeket is tartogat számunkra. Bizony, sok tekintetben az összébb húzódás és a lemondások ideje áll előttünk, de ez az összébb húzódás talán segíteni fog bennünket abban, hogy újra értékelni tudjuk az egymásra utaltság ajándékait, az adni és elfogadni tudást, a törődést és gondoskodást, az egymásért való felelősségvállalás erejét és örömét. Egy gyülekezet életének éppen erről kell szólnia, ezt kell sugározni, s természetesen nem csak egy-egy gyülekezetnek, de Krisztus egész népének.

Hiszem és remélem, hogy azokkal a nehézségekkel és gondokkal párhuzamosan, amelyeket a közeljövő tartogat számunkra, ugyanilyen mértékben erősödhet bennünk a bizalom, az Istenre hagyatkozni tudás, az egymás iránti felelősségvállalás, s nem utolsósorban az élet igazi értékeinek újrafelfedezése.

A Nagyerdei Gyülekezet egy elkészült beruházásért ad most hálát Istennek. Talán sokak éreznek valamiféle megkönnyebbülést, fellelegzést: még éppen sikerült ezekben a nehéz időkben befejeznünk ezt a munkát! Én

azt kívánom, hogy ez a befejezettség, ennek a munkának a lezárása egyben kezdete lehessen egy megújulásnak, a gyülekezet további erősödésének, és jellé lehessen a körülöttünk kilátástalannak tűnő helyzetekben élők számára, jellé, amely mindig emlékeztet bennünket, hogy életünk – annak minden gondjával és küzdelmével – a gondviselő Isten előtt van, akinek megtartó ereje hatalmasabb minden evilági szükségnél.

Dr. Bölcskei Gusztáv

Szívárvány –

a Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811

Felelős kiadó: Püski Lajos

Nyomda: REXPO Kft.

17. évfolyam 4. szám

Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917

Gyülekezeti honlapunk címe: www.refnagyerdo.hu

Tördelés: Bene Lászlóné

Készült 1500 példányban

Megjelenik havonta

